

Agenda Digital 2017

Prioritats de Xnet per defensar els nostres drets i llibertats i les nostres possibilitats d'innovar i emprendre

per Xnet
<https://xnet-x.net/ca/>
Gener de 2017

Agenda Digital 2017

Índex de continguts

DRETS D'AUTOR I ACCÉS AL CONEIXEMENT I A LA INFORMACIÓ (pàg. 3)

- Drets d'autor i accés al coneixement i a la informació
- Cànon Digital. Compensació per còpia privada a l'Estat espanyol
- Directiva de la Unió Europea sobre Copyright (Digital Single Market)

LLIBERTAT D'INFORMACIÓ I PROTECCIÓ DELS DENUNCIANTS / ALERTADORS / WHISTELBLOWERS (pàg. 5)

- Espanya ha de transposar la Directiva UE de Secrets Comercials
- Promoció de lleis específiques per a la protecció dels whistleblowers

NEUTRALITAT DE LA XARXA (pàg. 7)

- Aplicació de les noves normes de neutralitat de la xarxa a l'Estat espanyol

PRIVACITAT VS VIGILÀNCIA MASSIVA A INTERNET (pàg. 7)

- Nul·litat de la llei de Conservació de Dades de l'Estat espanyol
- Protecció del xifrat fort

CODI COM LEGISLACIÓ 2.0 (pàg. 9)

- Ètica en els algorismes
- Regulació a l'ombra

SOSTENIBILITAT EN LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ (pàg. 10)

- AdBlockers

TRANSPARÈNCIA DE LES INSTITUCIONS (pàg. 11)

- Greus mancances

LLEIS QUE COARTEN LA LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ A L'ESTAT ESPANYOL (pàg. 12)

- Proposició no de llei del Dret a l'Honor
- Coordinació amb altres col·lectius

Agenda Digital 2017: Prioritats de Xnet per defensar els nostres drets i llibertats i les nostres possibilitats d'innovar i emprendre

L'exercici dels nostres drets i llibertats en l'era digital requereix un Internet neutral i lliure. Aquest 2017, **Xnet seguim treballant per prevenir i corregir legislacions esbiaixades, a curt termini i que criminalitzen Internet**, considerant-lo un estat d'excepció. No podem consentir que es soscavin els nostres drets civils bàsics en Internet i es converteixi en un espai d'experimentació com avantsala a un retrocés generalitzat en tots els àmbits. El futur de la democràcia depèn d'això.

És també necessari seguir denunciant pràctiques il·legals, monopolístiques o anticompetitives per part d'empreses de telecomunicacions i empreses tecnològiques i la deixadesa dels nostres governs en impedir-les i sancionar-les.

El següent document conté les nostres línies d'acció d'aquest any 2017 **a l'Estat espanyol i a Europa**.

Enviem aquestes prioritats als nostres parlamentaris, Ministeri d'Agenda Digital i ministeris pertinents, eurodiputats, i responsables electes corresponents per al seu coneixement i presa d'accions concretes al respecte. Els demanem també que obrin canals de comunicació amb nosaltres i altres grups de la societat civil experts en aquestes matèries per col·laborar, compartint coneixements, i optimitzar les respectives actuacions.

DRETS D'AUTOR I ACCÉS AL CONEIXEMENT I A LA INFORMACIÓ

Drets d'autor i accés al coneixement i a la informació

La Comissió de Cultura del Parlament de espanyol està debatent una vegada més els continguts de l'anomenada Llei Sinde-Wert. Comptem amb que l'arribada de nous actors al Parlament permeti **corregir les flagrants deficiències de l'última reforma de la llei de Propietat Intel·lectual** (com el CanonAEDE, les conseqüències han estat clares i planerament negatives, o el Cànon per còpia privada, recentment invalidat des de la Unió Europea), afavorint al cap un enfocament menys retrògrad i més valent pel que fa a com regular les nostres possibilitats de generar i difondre cultura, coneixement i informació.

La nostra societat és un formiguer d'innovadores experiències de persones i PIMEs que no podem desaprofitar. Com venim defensant des del 2009 amb la "*Carta per la Innovació, la Creativitat i l'Accés al Coneixement*" [2] i després amb la "*Agenda Positiva per al Copyright*" (2012) [3], s'han d'aplicar amb urgència mesures per combinar el potencial econòmic i de millora social general d'Internet amb drets d'autor **que equilibri els legítims drets dels autors i les empreses de viure del seu treball amb els drets dels usuaris a l'accés i distribució de la cultura, el coneixement i la informació**, en lloc de seguir fomentant **posicions monopolístiques** de anquilosats imperis corporatius i entitats de gestió.

[1] http://www.congreso.es/portal/page/portal/Congreso/Congreso/Organos/Comision?_piref73_7498063_73_1339256_1339256.next_page=/wc/composicionOrgano&idOrgano=330

[2] <https://xnet-x.net/agenda-positiva-copyright/>

[3] https://fcforum.net/charter_extended/

Cànon Digital. Compensació per còpia privada a l'Estat espanyol

El pagament indiscriminat del cànon per còpia privada directament dels pressupostos de l'estat ha estat invalidat des de la Unió Europea per no assegurar que el cost de la compensació equitativa sigui suportat, en darrer terme, pels usuaris de còpies privades [4]. Ara el PP posa sobre la taula novament el Cànon Digital que la mateixa Unió Europea va invalidar el 2011 [5].

El Cànon Digital 2.0 promet excepcions per a administracions públiques i una opció per a les persones físiques i jurídiques de demanar un reemborsament, si demostren la finalitat professional de les còpies que realitzin (cal notar que no contempla opcions de reemborsament per l'ús de suports per a l'emmagatzematge de contingut personal com, per exemple, vídeos, fotografies, textos, etc.). Sota quines condicions i criteris encara es desconeix [6].

Mentre els abusos comesos i la corrupció generada pel cànon digital s'han perpetuat emparats pels governs, el dret a còpia privada ha estat ja pràcticament abolit per la darrera reforma de la Llei de Propietat Intel·lectual aprovada pel Partit Popular.

Estarem atents a la nova proposta del Partit Popular, analitzant els seus perills i salvaguardes i treballant per minimitzar els danys.

[4] <http://www.elmundo.es/cultura/2016/06/09/575925a1e5fdea49078b460a.html>

[5] <https://xnet-x.net/canon-digital-espanol-ilegal/>

[6] <http://www.eleconomista.es/economia/noticias/8035258/12/16/Ocu-expresa-su-preocupacion-ante-el-nuevo-modelo-del-canon-digital.html>

Directiva de la Unió Europea sobre Copyright (Digital Single Market)

Les normes de copyright de la Unió Europea, que daten del 2001 (anterior a l'explosió de les xarxes socials, youtube, els smartphones ...), estan a debat per a la seva necessària renovació aquest mateix any.

L'esborrany sobre la taula mostra una Directiva [7] que dista molt d'estar enfocada a actualitzar la llei a les noves maneres de comunicar-nos i compartir informació i al potencial econòmic i innovador de l'era digital.

En lloc d'això, l'esborrany escull el camí retrògrad de la criminalització, fent responsables legals a les empreses tecnològiques pel contingut que puguen els usuaris, i convertint-les en policia i censors d'Internet a través de monitorització i filtrats.. **A més de socavar la privacitat i les llibertats d'expressió i informació, aquestes mesures crearien un escenari d'inseguretat jurídica** que afecta sobretot a les PYMEs tecnològiques, perjudicant la innovació, i escorant l'economia online cap a una major concentració monopolística [8].

Aquest any estarem en campanya i proposarem esmenes per corregir les aberracions de la proposta com ara un CanonAEDE pan-europeu o una màquina de filtrat que portarà amb si la censura i acabaria de cop amb les excepcions sobre el copyright que garanteixen el nostre dret a la cita , a la paròdia, a l'ús per a fins educatius i investigació, etc. També altres **activitats online, que gaudeixen actualment de l'acceptació generalitzada de propietaris de drets, tan corrents per a tots com els memes, gifs, covers o tutorials, gameplays, cosplay... podrien desaparèixer** en la seva majoria.

Lamentem la manca de mires de la proposta de la Comissió Europea que desaprofita l'oportunitat d'una actualització real del copyright a l'era digital en positiu, començant per l'harmonització a l'alça de les excepcions i limitacions presents a la Unió Europea per equilibrar i afavorir les nostres possibilitats d'emprenedoria i els nostres drets d'accés al coneixement i a la informació.

[7] <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52016PC0593>

[8] <https://xnet-x.net/reforma-ue-copyright/>

LLIBERTAT D'INFORMACIÓ I PROTECCIÓ DELS DENUNCIANTS / ALERTADORS / WHISTELBLOWERS

Espanya ha de transposar la Directiva UE de Secrets Comercials

El passat abril de 2016 el Parlament Europeu va aprovar la Directiva de Secrets Comercials [9]. Xnet ha estat un dels grups que va liderar la campanya a Europa per **contrarestar la nova doctrina jurídica que intenta imposar els interessos de les (grans) empreses** per sobre

del dret de tots a la informació i a conèixer dades d'interès general que poden ser crucials per a preservar la nostra salut i el nostre benestar. Tot i que vam aconseguir eliminar i esmenar les pitjors amenaces, el text final encara abusa del seu propòsit, atorgant a les empreses recursos legals que poden utilitzar contra tota la societat civil, quan s'haurien d'aplicar únicament dins el marc de prevenció de la competència deslleial. Els estats membre tenen des d'aquesta data dos anys per a la transposició de la directiva a nivell nacional.

Treballarem en el marge de maniobra d'aquesta transposició per aconseguir que els governs de cada Estat **corregi els desequilibris de la directiva en favor del dret ciutadà a conèixer informació d'interès general** i fent especial èmfasi en que ofereixin garanties de protecció suficients per als alertadors i periodistes que denuncien, sense la tasca dels quals, casos com *Luxleaks* o els "*Correus de Blesa*" no haguessin vist mai la llum [10].

[9] <https://xnet-x.net/ue-aprueba-trade-secrets-contr-alertadores-de-corrupcion/>

[10] <https://xnet-x.net/transparencia-norma-secreto-comercial-excepcion/>

Promoció de lleis específiques per a la protecció dels whistleblowers

Xnet ha estat pionera en aquesta matèria, per les seves mateixes pràctiques de lluita contra la corrupció alliberant informació rellevant d'interès general i pel seu treball en favor de canvis legislatius en la matèria, com el "*Decàleg per a la protecció dels Denunciants / whistleblowers*" [11] elaborat el 2015 pel Grup Ciutadà de Lluita contra La Corrupció.

És imprescindible una normativa de protecció específica per al denunciador o alertador de la corrupció (de l'anglès "whistleblower") a nivell d'Estat Espanyol (com existeix des de fa temps en molts altres estats anglosaxons) i de la Unió Europea. **Les persones que destapen corrupció, pràctiques empresarials qüestionables i evasions fiscals no han de ser criminalitzades sinó protegides.** El secret comercial no ha d'estar per sobre de la protecció dels alertadores.

Els nous Parlaments a l'Estat i a Europa, han recollit la pressió ciutadana en aquest sentit i diverses comissions parlamentàries treballen en la matèria. Aquí estem posant a disposició la nostra experiència.

Seguirem treballant en proposar i promoure propostes concretes, així com vigilant que no es desvirtui l'objectiu d'aquestes legislacions amb demagògies inefectives [12].

[11] <https://xnet-x.net/decalogo-proteccion-denunciantes-alertadores/>

[12] <http://www.pladepu.org/2016/11/entra-en-vigor-la-la-ley-mordaza-del.html>

NEUTRALITAT DE LA XARXA

Aplicació de les noves normes de neutralitat de la xarxa a l'Estat espanyol

La neutralitat de la Xarxa és, en grans trets, la condició **necessària per garantir que tothom tingui la mateixa possibilitat de veure i ser vist en tot Internet**, independentment del seu poder econòmic, polític o d'una altra índole. És la garantia de la igualtat d'oportunitat a la Xarxa. És, en definitiva, la *conditio sine qua non* de la democràcia a l'era digital.

Xnet, com a organització de referència sobre aquest tema a l'Estat espanyol, al llarg de 2016 ha liderat la campanya que ha acompanyat l'aprovació de les directrius en la matèria i ha estat l'encarregada de reunir-se amb la Comisión Nacional de los Mercados y de la Competencia (CNMC). Al costat de les nostres organitzacions *partners* europees de la coalició *Save the Internet* [13] i ciutadania, celebrem la publicació de les directrius del Organismo de Reguladores Europeos de Comunicaciones Electrónicas (ORECE), aprovades el 30 d'agost de 2016 [14], que confirmen i posen el marc legal per a una protecció forta de la neutralitat de la xarxa a Europa.

És ara **responsabilitat del Ministerio de Energía, Turismo y Agenda Digital la seva correcta aplicació que mantingui un Internet obert, lliure i competitiu** i rectifiqui tendències d'anteriors governs [15], quan el servilisme davant els interessos de les grans de la comunicació els ha portat fins i tot a rebre multes des de la Unió Europea.

Monitoritzarem la correcta aplicació de les directrius de neutralitat de la xarxa per part del MinETAD i, en el cas de detectar-se, denunciarem pràctiques anti-neutralitat d'empreses de telecomunicació i tecnològiques.

[13] <https://savetheinternet.eu/>

[14] <https://xnet-x.net/internet-wins-la-neutralidad-de-la-red-vence-en-europa/>

[15] <https://xnet-x.net/carta-ministerio-agenda-digital-neutralidad-red-espana/>

PRIVACITAT VS VIGILÀNCIA MASSIVA A INTERNET

Nul·litat de la Llei de Conservació de Dades de l'Estat espanyol

El passat 21 de desembre de 2016, el Tribunal Superior de Justícia de la Unió Europea va dictaminar que cap país europeu pot tenir lleis que exigeixin als proveïdors de comunicacions dur a terme un registre general i indiscriminat de l'activitat dels usuaris, afirmant clarament que aquestes mesures violen els fonaments d'una societat democràtica. [16]

Aquesta nova **resolució suposa finalment la sentència de mort per la polèmica Llei de**

Conservació de Dades de l'Estat espanyol [17] i afecta també a parts significatives de lleis que d'aquesta depenen, com la Llei d'enjudiciament criminal [18] i d'enjudiciament civil [19], també molt criticades i conegudes com a part de les anomenades Lleis Mordassa.

El Govern de l'Estat espanyol, que ha estat des de 2014 mirant cap a un altre costat després de l'anterior sentència del TJUE que declarava nul·la la Directiva de Retenció de Dades UE, ha d'actuar ara amb la màxima **prestesa invalidant una llei de Conservació de Dades que avala pràctiques de vigilància generalitzades i desproporcionades** que violen sistemàticament la privacitat de la ciutadania [20].

Xnet vetllarà perquè així sigui i demana al Parlament d'actuar immediatament.

[16] <http://www.20minutos.es/noticia/2918616/0/tjue-sentencia-conservacion-acceso-datos/>

[17] <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-18243>

[18] <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-323&p=20151028&tn=1#a256>

[19] http://noticias.juridicas.com/base_datos/Penal/lecr.l2t8.html#c5s2

[20] <https://www.privateinternetaccess.com/blog/2016/12/eu-supreme-court-rules-data-retention-die-die-die/>

Protecció del xifrat fort

A la Unió Europea està començant el debat al voltant del "tema" del xifrat en el context de la lluita contra el crim [21].

Documents oficials de la Unió Europea i de les Nacions Unides reconeixen el xifrat de dades i les **comunicacions xifrades punta a punta com l'única opció segura en mans de la població per defensar-se d'atacs malintencionats i pràctiques de vigilància massiva** que violen el seu dret fonamental de privacitat [22].

Així doncs, la lluita contra el terrorisme no ha de ser una excusa per aprovar polítiques que pretenguin limitar l'ús de o afeblir tècnicament el xifrat, fet que resulta inequívoc en la vulneració de la seguretat i la privacitat dels usuaris. Així mateix, l'ús d'eines de xifrat no ha de ser criminalitzat ni ser motiu per soscavar la presumpció d'innocència [23].

La millora de la lluita contra el crim s'ha d'enfocar en la cooperació, la millora del coneixement tècnic (que els previngui de dependre d'eines de tercers) i la millora de la capacitat de processament dels governs.

[21] <https://www.accessnow.org/mixed-messages-crypto-closed-door-conversations-eu/>

[22] <https://xnet-x.net/derecho-privacidad-encryptacion/>

[23] <https://securetheinternet.org/?lang=es#>

CODI COM LEGISLACIÓ 2.0

Ètica en els algorismes

En un món en què la majoria del que fem i diem online està centralitzat sobre unes poques empreses tecnològiques i en el qual, alhora, la major part dels nostres governants estan digital i tècnicament desfasats, cada cop més, el codi és la nova llei.

Ha estat provat que el contingut que mostra el timeline de les xarxes socials pot influir en el nostre estat d'ànim, les nostres creences i el nostre comportament electoral i, en general, en el nostre comportament online i offline. Aquest és només un exemple de l'enorme poder de les corporacions tecnològiques [24].

Així com les lleis que regeixen la nostra vida quotidiana han de ser debatudes pública i democràticament hem d'exigir les mateixes **garanties democràtiques als algorismes i pràctiques que les empreses tecnològiques s'apliquen sobre la població.**

La proliferació exponencial de l'ús de la intel·ligència artificial, les aplicacions d'aprenentatge de màquines i la robòtica, fa que siga imprescindible abordar aquest debat si volem **defensar el nostre dret a no ser categoritzats, discriminats i manipulats** [25].

[24] <https://edri.org/freedom-not-to-be-manipulated/>

[25] <https://alde.livecasts.eu/algorithmic-accountability-and-transparency-in-the-digital-economy/twitter>

Regulació a l'ombra

Les regulacions a l'ombra són acords "voluntaris" entre empreses (de vegades descrits com, termes de servei, codis o principis) que regulen l'ús d'Internet, sovint sense coneixement de la ciutadania [26].

Mitjançant *regulacions a l'ombra*, **els governs poden pressionar les plataformes d'Internet, en base als seus algorismes o termes de servei, perquè actuïn com a policia d'Internet** eliminant continguts, per exemple, per presumpta infracció de copyright.

La regulació a l'ombra resulta molt convenient per als legisladors ja que en lloc d'haver de legislar correctament poden **descarregar aquesta responsabilitat i aplicar mesures indirectament sense haver de rendir comptes per això** i sense procés legal de rectificació si, per exemple, els continguts eliminats són perfectament legals per estar acollits a una excepció del copyright. Això és injust i antidemocràtic.

Aquests acords de *regulació a l'ombra* que són deliberadament opacs han d'evitar-se o ser clarament exposats públicament per escrutini de la ciutadania. Les plataformes d'Internet, els seus algorismes i termes de servei han de basar-se i estar subjectes a la llei, no a l'inrevés.

[26] <https://www.eff.org/es/taxonomy/term/11403>

SOSTENIBILITAT EN LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ

AdBlockers

El 2016, 309 milions d'usuaris han utilitzat un bloquejador de publicitat al seu telèfon intel·ligent per navegar, un 16% del total de *smartphones* en funcionament al món, i la xifra no deixa d'augmentar [27].

El bloqueig de la publicitat és ara mateix el tema més discutit en la indústria de mitjans digitals, ja que moltíssims llocs web i serveis depenen de la publicitat per a la seva subsistència.

Els intents de compensar pèrdues amb **més publicitat i més agressiva ha convertit l'ús de bloquejadors de publicitat en una total necessitat a la qual els usuaris es veuen empesos** per defensar-se d'anuncis intrusius i molestos, impossibles de tancar i que impossibiliten la navegació, que rastregen el comportament dels usuaris i violen la seva privacitat, que consumeixen una enorme quantitat de l'ample de banda, que contenen *scripts* maliciosos ..

La ja coneguda com 'batalla dels AdBlockers' s'intensifica dia a dia. Alguns llocs web estan començant a impedir l'accés a usuaris de bloquejadors de publicitat [28]. De l'altre costat, alguns AdBlockers podrien estar començant a oferir negocis del tipus "pagament per desbloqueig" als llocs web, la qual cosa seria un model de negoci de tipus gairebé mafiós [29].

Els creadors de contingut busquen una manera de poder viure dignament del seu treball. Els usuaris han de tenir sempre la llibertat de triar què fan amb el seu ample de banda, incloent, per descomptat, quins continguts visiten i / o quins bloquegen.

Una solució de consens per a tots dos interessos legítims sembla totalment viable, ja que **la majoria d'usuaris d'un AdBlocker no tindria inconvenient a veure publicitat sempre que aquesta fos respectuosa amb uns estàndards de publicitat no intrusiva**, segura, no enganyosa i respectuosa amb la privacitat, la deixadesa dels nostres legisladors en actuar està danyant enormement l'ecosistema d'Internet.

[27] <https://pagefair.com/blog/2016/mobile-adblocking-report/?nabe=4982323603046400:1>

[28] <http://uk.businessinsider.com/ad-blocker-blockers-may-be-illegal-in-europe-2016-4>

[29] <http://www.wsj.com/articles/adblock-plus-is-launching-an-ad-exchange-1473768022>

TRANSPARÈNCIA DE LES INSTITUCIONS

Greus mancances de la Llei de Transparència y Portal de Transparència de l'Estat espanyol

Xnet ha estat una de les organitzacions pioneres en material de Transparència institucional. En línia amb moltes altres organitzacions, defensem "Institucions de vidre, però que no despullin al ciutadà" o "Transparència per a les institucions, privacitat per a les persones" [30].

Considerem que **la transparència institucional és requisit fonamental perquè la ciutadania pugui estar informada i pugui prendre decisions sobre el seu futur**; en suma és un pre-requisit per a una democràcia real.

Com denúncia Access Info, la Llei de Transparència de l'Estat Espanyol "*És la llei més restrictiva del món pel que fa als requisits per sol·licitar informació i va en contra del Conveni del Consell d'Europa sobre Accés a Documents oficials*" [31].

Una llei que no reconeix **el dret d'accés a la informació com un dret fonamental**, i que exclou informacions rellevants i imprescindibles per a una transparència real, com exigeix el Conveni del Consell d'Europa sobre Accés a Documents Públics.

Entre les mancances més greus del Portal de Transparència **destaquem com inacceptable que per a la sol·licitud d'informació el ciutadà hagi de disposar de DNle** (donada la desastrosa implementació del DNle en el nostre estat) o hagi de passar per enutjosos tràmits administratius per exercir el dret d'accés a la informació, la qual cosa ha resultat en un nombre alarmantment baix de peticions fetes al portal des de la seva posada en marxa [32].

Requerim al govern una millora de la Llei de transparència que la posi a nivell, com a mínim, de les exigències de la Unió Europea i una revisió del funcionament del portal de transparència perquè compleixi la seva funció de facilitar l'accés a la informació i no de ofuscar-lo.

[30] <http://xnet-x.net/transparencia-y-privacidad/>

[31] <https://www.access-info.org/es/esp-es/13630>

[32] <http://www.compromisoempresarial.com/transparencia/2016/12/dificultad-de-acceso-y-falta-de-datos-principales-fallos-de-la-ley-de-transparencia/>

LLEIS QUE COARTEN LA LLIBERTAT D'EXPRESSIONI A L'ESTAT ESPANYOL

Proposici3 no de llei del Dret a l'Honor

La proposici3 no de llei del Partit Popular pret3n novament criminalitzar Internet i legislar-lo com un estat d'excepci3 en el qual 3s justificable retallar llibertats [33].

El dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pr3pia imatge estan protegits a l'Estat espanyol per la llei orgànica 1/1982 [34]. L'elaboraci3 de lleis a mida m3s enllà per **coartar les llibertats de cr3tica o sàtira pol3tica 3s un atemptat contra la llibertat d'expressi3 a l'altura dels m3s opressors r3gims.**

[33] http://www.congreso.es/public_oficiales/L12/CONG/BOCG/D/BOCG-12-D-43.PDF#page=10

[34] <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-1982-11196>

Demandes de la Plataforma en Defensa de la Llibertat d'Informaci3 per aquesta XII legislatura

Recordem i donem suport a les deu mesures urgents en defensa de la llibertat d'expressi3 i d'informaci3 a l'Estat espanyol exigides per la Plataforma en defensa de la Llibertat d'Informaci3 per a aquesta legislatura [35].

[35] <http://libertadinformacion.cc/la-pdli-pide-en-el-congreso-una-espana-sinmordazas/>

Lleis mordassa

Les retallades als nostres drets i llibertats que suposen les lleis mordassa (lleis de Seguretat Ciutadana, llei d'enjudiciament criminal, reforma del Codi penal) segueixen vigents malgrat promeses electoralistes dels partits en oposici3 d'actuar per derogar-les. Per aix3, vam seguir col·laborant amb la lluita de No Som Delicte [36] i aportant el nostre coneixement en l'àmbit de les llibertats i drets de la ciutadania en l'entorn d'Internet contra els abusos d'aquestes lleis.

[36] <http://nosomosdelito.net/article/2016/12/01/mentiras-falacias-y-medias-verdades-sobre-la-derogacion-de-la-ley-mordaza>